

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośniami i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośniami . . .	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośniami . . .	8,67 "
Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio łam. lub jego miejsca 16 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 łam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Piątek: † Leona
Sobota: † Maksymiliana

CHOJNICE, sobota dnia 21 lutego 1931 r.

Słońca wschód 6.42 zachód 16.57
Księżycy wschód 08.18 zach. 0.35

Więści o krótkiej treści

Lawina zasypała

w Alpach Bawarskich w okolicy Walchensee oddział narciarzy złożony z 7 osób. 2 osoby wydobyto już bez życia

W sprawie rozbrojenia

zamierzają władze Ligi Narodów wydawać na wniosek komisji rozbrojeniowej gazetę propagandową, broszury itp.

70-lecie uwłaszczenia chłopów w Rosji

przypadło wczoraj. Poddaństwo zniósł car Aleksander II nazwany dlatego carem - oswobodzicielem.

Mord polityczny

popelniono wczoraj w Zagrzebiu, stolicy Chorwacji. Nieznany człowiek uderzył znanego profesora hakiem żelaznym tak, iż zraniony po kilku minutach zmarł. Profesor ten utrzymywał stosunki z politykami chorwackimi zagranicą, którzy dążyli do utworzenia zamodzielnego państwa chorwackiego. Przed 11 laty profesor ten skazany został za zdradę stanu i obrazę króla na ciężkie więzienie

Kanclerz Bruening i dr Curtius udadzą się dnia 3 marca z wizytą do Wiednia.

Wielka powódź

nawiedziła północną Argentynę, wyrządzając duże szkody. Liczne domy zostały zniszczone, cała jedna wieś została zalana zupełnie. Dużo ludzi miało zginąć.

Zderzenie parowców

francuskiego i prawdopodobnie greckiego — nastąpiło nocy wczorajszej podczas mgły w kanale. Znacznie uszkodzony parowiec francuski nie znalazł śladu po trupie parowcu

Influenca grasuje w Anglii

W Londynie i w innych większych miastach zmarło 456 osób.

6 dzieci zginęło podczas pożaru

w wsi Hoyot (Hiszpanja) gdy rodzice, udając się na jarmark, pozostawili je same w domu. Prawdopodobnie dzieci bawiły się zapalkami

Taryfa pocztowa na listy zagraniczne

ma zostać zniżona i ujednoczona. W tym celu ma odbyć się konferencja wszechuropejska.

50-lecie I-go Kongresu Eucharystycznego

W roku 1881 w dniach 28 — 30 czerwca odbył się w Lille kongres, który dał początek szeregowi międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych: (Trzydziesty z kolei taki Kongres odbył się w roku ubiegłym w Kartaginie); Miasto Lille i diecezja; słusznie szcycące się tym faktem; przygotowują się do uroczystego obchodu tej rocznicy: Należy nadmienić; że w roku bieżącym w Lille w dniach 1 — 5 lipca odbędzie się francuski narodowy Kongres Eucharystyczny;

Budżet w Senacie

Prace senackiej komisji skarbowo — budżetowej nad budżetem na rok 1931 — 32 dobiegają końca: Dotychczas komisja przeprowadziła dyskusję nad 13 działami budżetu (na ogólną liczbę 20); wczoraj obradowała nad budżetem min rolnictwa w dniu zaś dzisiejszym nastąpi do rozpatrzenia budżetu ministerjum reform rolnych.

Prace komisji zakończone będą prawdopodobnie w tym tygodniu, gdyż są już tylko do załatwienia budżety. Ministerstwa Spraw Wojskowych, Skarbu i długów państwowych oraz rent inwalidzkich i emerytur a następnie ustawa skarbowa.

Dotychczasowy przebieg dyskusji nie ujawnił po stronie większości rządowej zamiaru poddania rewizji cyfr budżetowych ustalonych przez Sejm — Jeśli by i w dalszym ciągu większość nie wystąpiła z poprawkami, wówczas budżet po zatwierdzeniu przez Senat (mniej więcej w połowie marca) stałby się od razu prawomocny, a sesja budżetowa Sejmu, która normalnie kończy się dnia 31 marca; byłaby zakończona już w połowie tego miesiąca gdyż ponownie zbieranie się Sejmu dla spraw budżetowych stałoby się bezprzedmiotowe.

Stolica Apostolska a pokój

Osservatore Romano o planie Ormessona.

W kołach rzymskich podnoszą, że niezwykle zainteresowanie, z jakim Osservatore Romano odnosi się do planu Ormessona, świadczy że sprawa pokoju jest przedmiotem ustawicznej troski Stolicy Apostolskiej. Organ watykański po raz pierwszy zaznaczył w sposób tak wyraźny, że dobre stosunki francusko — niemieckie są nieodzownym czynnikiem konsolidacji ogólnego położenia w Europie.

W ostatnich czasach można tak krok za krokiem śledzić rozwój wielkiej myśli Ojca św. Piusa XI-go o organizacji pokoju, myśli, wypowiedzianej bądź to w przemówieniach i encyklikach, bądź w allokucjach,

kierowanych do pielgrzymek całego świata; bądź w zaleceniach dawnych różnym przedstawicielom Kościoła; Osservatore Romano w artykułach inspirowanych wskazuje, jak wielkich korzyści można oczekiwać od takiej instytucji, jak genewska i jak katolicy mogą i powinni popierać wysiłki Ligi Narodów. — Wreszcie dziennik Stolicy Świętej stwierdza, że w dziedzinie pacyfikacji europejskiej nie może być nic trwałego, co by nie oparło się na podstawie dobrych stosunków Francji z Niemcami; przedstawia plan Ormessona, jako godną pochwały próbę zabezpieczenia pokoju

Min. Połczyński o położeniu rolnictwa

Warszawa: — Komisja skarbowo — budżetowa Senatu podjęła rozprawę nad preliminarzem ministerstwa rolnictwa Janta — Połczyński, który omawia udział rządu w międzynarodowych konferencjach rolniczych. Poruszając stosunek państwa do organizacji rolniczych mówca uważa, że państwo powinno się ograniczyć do roli regulatora stosunków i tylko w wyjątkowych wypadkach wkroczyć z własną inicjatywą. P. minister oświadcza, że rząd nie dopuszcza, ani nie dopuści przywozu żadnego obcego zboża do Polski wbrew pogłoskom, które powodują dalszą niżkę cen zboża.

Co do wywozu zwierząt, to minister zwraca uwagę na eksport nierogacizny do Włoch i na wznrastający eksport tuczonych koni do Belgii. Smalec amerykański, dla którego została zamknięta granica w lipcu roku ub. jest obecnie już w tej samej jakości wyrabiany w kraju i obecnie pierwszy transport tego towaru ukazał się na Górnym Śląsku który jest jego poważnym konsumentem.

W końcu minister zauważa, że wskutek niedostatecznej organizacji instytucji rolniczych, rolnictwo nie posiada odpowiedniego wpływu politycznego. Gdy Polska jest krajem rolniczym w 60 proc. to Niemcy są nim tylko w 30 proc.; lecz organizacje rolnicze stworzyły tam taką sytuację, że żaden rząd nie może rzucić przeciwnictwa.

Po przemówieniu ministra przedłożył referat preliminarza sen. Rdułowicz (BB) poczem w dyskusji przemawiali sen. Godlewski (Klub Narod.) Pełkowski (N P R) i Pawlikowski (Ukr) poczem min rolnictwa Janta-Połczyński w odpowiedzi na poruszone kwestje zaznaczył, że ministerstwo nie kieruje się dawaćmi względami narodowościowymi, dając jakiegokolwiek subwencje i żąda kontroli; a to zarówno od organizacji polskich, jak ruskich. Ale ruskie organizacje niechęć się poddać tej kontroli i dlatego nawest nie występują do rządu z wnioskiem o subwencje mje.

Na pytanie co rząd zrobił dla rolnictwa, p. minister odpowiada że ministerstwo dało 20 milionów na konkursy kredytów. 56 milionów na kredyty zastawowe, 15 milionów na interwencje i 51 miljonów na mje.

Co do przywozu środków spożywczych to obecny przemysł margarynowy przerabiający dotąd tłuście roślinne zagraniczne, stara się dostosować do przeróbki tłuszczów krajowych. Parcelacja prywatna ustala od dwóch lat i w ten sposób znikł ten jakby automatyczny środek konwersji długu rolnicze go który zmniejszył ten dług o 500 milionów rocznie. Na tem dyskusje zakończono; posiedzenie zamknięte.

Z wewnętrznej polityki Niemiec

Poufne konferencje przywódców Centrum z Hitlerem — Dingeldey o zmianie konstytucji weimarskiej

Berlin. — Welt am Abend w sensacyjnej formie ogłasza informacje o poufnych pertraktacjach jakie miały się odbywać ostatnio pomiędzy czołowymi politykami Centrum a umiarkowanym odłamem hitlerowców. Kanclerz Brüning przed niedawnym czasem miał się starać za pośrednictwem min Treviranusa o nawiązanie kontaktu z Hitlerem. Miało dojść do poufnej konferencji pomiędzy Treviranusem a Hitlerem, w czasie której omawiana była możliwość wstąpienia hitlerowców do rządu. Treviranus przekonywał Hitlera; że partja jego uzyska pewne teki w rządzie lecz narazie nie mogłaby otrzymać teki min. spraw wewn. i Reichswehry.

Berlin. — Przemawiając na zebraniu w Berlinie przywódca niemieckiej partji ludowej Dingeldey wysunął na czoło reformy wewnętrznych Niemiec zmianę Konstytucji Weimarskiej; podkreślając, że tylko taka zmiana może przywrócić parlamentowi niemieckiemu stanowisko czynnika odpowiedzialnego w państwie. Parlament już ze względu na brak czasu nie jest zdolny do spełnienia wszystkich zadań: Należałoby zatem życzyć sobie, aby parlament z własnej inicjatywy odroczył się na 1 i pół roku, umożliwiając temsamem wykonanie całego programu rządu. — Celem reformy Konstytucji — zdaniem mówcy — musi być powołanie do życia senatu wzmocnienie stanowiska prezydenta i rządu Rzeszy oraz podwyższenie wieku wyborczego;

Bankructwo banków niemieckich

Tysiące udziałowców zrujnowanych

Wiadomą jest rzeczą, jak niewspółmiernie do rzeczywistych potrzeb i możliwości życiowych rozbudowali Niemcy swe urządzenia społeczne i gospodarcze. Zwłaszcza na wschodzie Rzeszy, gdzie Niemcom chodzi o to; aby promieniować pozorami dobrobytu na Polskę; rozrzutność i przesada przeszły wszelkie granice: — Oczywiście mogło to wszystko trwać jakiś czas; póki płynęły na wschód bez rachunku miliony i miliony marek — Potrzeby nadmiernie rozbudowanego gospodarstwa rosły, a do pływ gotówki się zmniejszały. Nastąpiły wówczas katastrofy. Przypomnieć wystarczy tylko np upadłość banku Ostbank für Handel und Gewerbe, na czem państwo straciło grube miliony, bankructwa różnych spółdzielni mieszkaniowych, które, nie

mając żadnych podstaw finansowych, za pożyczane pieniądze np w samej Pile zbudowały kilkadziesiąt domów itd. W rezultacie biedni udziałowcy są zrujnowani, lub państwo musi płacić. — Wiele strat ogółowi przyczyniło również wiele upadłości mniejszych banków i bankczków. — Obecnie dochodzi nas najświeższa wieść, że bank Vereinsbank für Pomern Aktiengesellschaft w Słupsku na Pomorzu (Stolp i P) ogłosił niewypłacalność. Już dziś jest pewne, że setki drobnych posiadaczy oszczędności straci swój ciężko zapracowany grosz, o ile nie spłaci ich państwo. Bankructwo tego banku pociągnie za sobą ruinę różnych przedsiębiorstw przemysłowych i warsztatów rolniczych i rzemieślniczych.

Krwawy dramat rodzinny we Lwowie

Wskutek niesnasek rodzinnych 32 letni żyd Mojżesz Szapiro jednego ze swych braci zastrzelił a drugiego ciężko zranił.

Lwów: — Nocy wczorajszej w mieszkaniu rodziny Szapirów na Zniesieniu we Lwowie rozegrał się krwawy dramat rodzinny. — Najstarszy syn Szapirów 32 letni Mojżesz wystrzelał z rewolweru w skroń zabił śpiącego brata; 20 letniego Samuela; następnie trzema strzałami w szyję, policzek i rękę ciężko zranił drugiego brata, poczem wymierzył broń przeciwko siostrze swej, która wbiegła na od-

głos strzałów. Pomiędzy siostrą i bratem wywiązała się walka i dopiero po pewnym czasie przy pomocy domowników, udało się rozbroić i ubezwładnić zbrodniarza. — Morderstwo dokonane zostało na tle niesnasek rodzinnych. — Ciężko rannego Szapirę odwieziono do szpitala a mordercę po przesłuchaniu osadzono w więzieniu śledczym.

Czy w Rosji jest bezrobocie?

Prasa sowiecka stale z dumą podkreśla, że w chwili, gdy w państwach kapitalistycznych jest około 10 milionów bezrobotnych, w Rosji sowieckiej bezrobocie zupełnie nie istnieje. W rzeczywistości sprawa przedstawia się zupełnie inaczej.

Rząd sowiecki uznaje za robotnika tylko takiego, który jest członkiem jakiegokolwiek związku zawodowego. Wszyscy inni nie są uważani za robotników i jeśli pozostają bez pracy, uważani są za bezrobotnych nielegalnych, których się nie zalicza do bezrobotnych. Każdy zaś członek związku zawodowego, jeśli pozostanie bez pracy musi przyjąć każdą inną pracę; jaką mu wyznaczą. W razie odmowy; wykreślony jest on ze związku i przestaje być bezrobotnym, oczywiście oficjalnie. Faktycznie bowiem jest on dalej bez pracy, jako nielegalny bezrobotny. Jednak takich się nie rejestruje; ani też nie wypłaca się im zapomóg.

Ponieważ w ostatnich czasach poczęły masowo napływać prośby o zapomogi od tych nielegalnych polecono ich wszystkich aresztować i wysłać do tych miejsc które zgłosiły zapotrzebowanie na robotników. Chodzi tu przede wszystkim o przedsiębiorstwa leśne, kamieniołomy i kopalnie rudy na Syberji, lub północno — wschodniej Rosji w okolicach Kamy, dokąd żaden z robotników nie pójdzie dobro woli pracować a w których rząd carski zatrudniał skazańców. Jeżeli komu uda się uchylić od tego to nie uznaje się go za bezrobotnego. Ponieważ takich ludzi są olbrzymie, masy liczba bezrobotnych w Rosji sięga z pewnością kilka milionów. Oficjalnie jednak według twierdzeń rządu sowieckiego bezrobocia w Rosji nie ma a że są tam jakieś miliony nielegalnych bezrobotnych; to zdaniem rządu sowieckiego; nie zasługuje to na uwagę. Trudno do prawdy o bardziej wygodne a zarazem naiwne podstawienie sprawy:

O nowoczesną architekturę kościelną.

W związku z przygotowaniem na listopad br wystawą sztuki chrześcijańskiej na łamach Osservatore Romano umieszczony został artykuł; rozważający możliwości zastosowania sztuki współczesnej do budowy kościołów. Wyszedłszy z założenia że zarówno ze względu na współczesne poglądy na sztukę; jak również nie względu na materiał budowlany; dziś używany i różny od materiału; używanego dawniej styl budowy kościołów musi ulec zmianie; autor nawołuje architektów do prób stworzenia stylu nowego; umiającego pogodzić powagę świątyni z wymaganiami czasów dzisiejszych.

Ani bowiem suchy racjonalizm ani zbyt tradycjonalizm nie dostarczą prawdziwych obiektów sztuki — trzeba umieć pogodzić jedno z drugim a wtedy z futuryzmu, kubizmu i innych podobnych usiłowań powstanie prawdziwy styl:

Echa francuskie wystąpienia Treviranusa

Paryż: — Ostatnie wystąpienie Treviranusa wywołują w dalszym ciągu niepokojące artykuły; które ukazują się w prasie nacjonalistycznej.

Wczorajsza L'Action Francaise oświadcza; że wystąpienie to jest tylko wstępem do wypadków bardziej doniosłych. Niedarmo Ludendorff, który nie jest wcale głupcem za jakiego ogłasza go pewna część prasy — wyznaczył rok 1932; jako datę wybuchu nowej wojny. Wie on doskonale — pisze Leon Daudet — czego należy oczekiwać od uzbrojonych Niemiec od planów wojskowych przygotowywanych przez generałów von Seecka i Hammersteina. Wreszcie samo przemówienie Treviranusa omawia współpracownik Matina Sauervein w artykule wy-

Rządy króla Karola w Rumunii

Bukareszt. — Król Karol przerwał na okres dwóch tygodni audjencje. Pragnie bowiem osobiście przekonać się o sytuacji obywateli swego państwa. W tym celu w dniu wczoraj. odwiedził nie spodziewanie jeden z okręgów policji miasta, interesując się szczegółowo tokiem urzędowania; żądając informacji o pracach bieżących oraz wydając za rządzenia w sprawie przyspieszenia biegu prac: Król rozmawiał z urzędnikami na temat ich sytuacji; uposażeń oraz trudności z jakimi walczą wszyscy obywatele. — Z kolei król udał się do Urzędu Skarbowego, gdzie zasięgał informacji w sprawie działalności komisji podatkowych oraz położenia podatników danego okręgu. Król przeszedł następnie różnymi ulicami miasta, zwiędził hale centralne interesując się ilością bezrobotnych, cenami żywności i przedmiotów pierwszej potrzeby, poczem wstąpił do jednej z piekarni a wreszcie zajrzał do jednego z domów na przedmieściu, w którym rozmawiał z lokatorami — Nakoniec król zatrzymał się przy grupach osób, zgromadzonych na ulicy i rozmawiał z nimi czas dłuższy zapytując się o ich zajęcie i udzielając im szeregu życzliwych rad. W powyższy sposób król pragnął przez osobisty kontakt z obywatelami przekonać się o ich sytuacji. Gorąco żegnany przez olbrzymie rzesze ludności król opuścił zwiędzaną dzielnicę.

Rakieta na księżyc

Mechanik Franciszek Pelikan skonstruował model nowej rakiety, która jego zdaniem zdolna będzie wykonać drogę na księżyc w przeciągu trzech tygodni. Rakieta ta wybudowana jest na zasadach elektromagnesu, które w czasie lotu mają być w stałym kontakcie ze źródłem sił elektrycznych na ziemi.

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 20. lutego 1931 r.

Na „Kuchnię Ludową“

złożyło Tow. Kupców Samodzielnych 50 zł Za tak hojny dar składa staropolskie Bóg zapłać Zarząd Kuchni Ludowej.

Koncert wokalny - instrumentalny

W niedzielę, dnia 1 marca 1931 roku o godz 7,30 wieczorem odbędzie się w auli gimnazjalnej w Chojnicach koncert wokalny - instrumentalny. Współudział wezmą: a) chóry gimnazjalne żeński i męski b) orkiestra gimnazjalna. Dyrygent: Leon Wagner

Program.

- 1) Uwertura „Komiczna“ — Kejer - Bela
 - 2) Fragment z opery „Kaszuby“ (chór żeński z orkiestrą) — Nowowiejski
 - 3) Serenada Neapolitańska — Rivelli
 - 4) Kwiatek — chór mieszany — Kwaśnik
 - 5) Wesola piosenka, chór mieszany — Nowowiejski
 - 6) Opowiadania z lasku wiedeńskiego — Strauss 10 minut — przerwa
 - 7) Intermezzo — Siede
 - 8) Humoreska (Zazdrosna) chór męski — Nowowiejski
 - 9) Wesele marionetek — orkiestra — Kockert
 - 10) Konik (pieśń ludowa) chór męski — Nowowiejski
 - 11) Trzysta buczków (pieśń humorystyczna) — Nowowiejski
 - 12) Defilada krasnoludków — orkiestra — Noack
- Bilety nabyć można w księgarni „Dzień Pomorski“ Ceny miejsc od 1 — 2 zł — Zysk przeznaczony na zakup instrumentów
- Nie wątpimy że koncert ten, jak po inne lata cieszyć się będzie powodzeniem

W sprawie zniesienia pociągów.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państw w Gdańsku komunikuje, że wydane zarządzenie w sprawie skasowania z dniem 15 lutego 1931 poc. 551/544 na linii Toruń — Grudziądz odwołuje się; pociągi te będą kursowały nadal bez ograniczenia. Natomiast kasuje się jeszcze z dniem 15 lutego poc. 5531 na odcinku Reda — Wejherowo

Unormowanie spraw opieki społecznej.

Związek gmin wiejskich zwrócił się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o wydanie zarządzenia; normującego kwestję pokrywania kosztów opieki społecznej nad osobami, nie posiadającymi prawa do stałej opieki w żadnej gminie — Związek gmin wiejskich zabiega mianowicie o ostateczne wyjaśnienie, czy koszty opieki nad tego rodzaju osobami pokrywać ma gmina na terenie której się znajdują, czy też powiatowy związek komunalny, do którego należy dana gmina.

Przepisy o przechowywaniu aktów urzędowych

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych opracowane są obecnie przepisy o przechowywaniu akt w centrali Ministerstwa; oraz w urzędach wojewódzkich i powiatowych władz administracji ogólnej; przy opracowywaniu tych przepisów brane jest pod uwagę ewentualne zastosowanie ich również w odniesieniu do urzędów samorządowych — Przepisy będą bardzo szczegółowe między innymi obejmują urządzenie składnic aktów, archiwów, podział aktów sposób wydzielania aktów itp. Ogłoszenie przepisów nastąpi w najbliższym czasie:

Akademja ku czci koronacji Ojca świętego.

W niedzielę dnia 22 bm o godzinie 8 wieczorem w sali szkoły pow. odbędzie się staraniem Ligi Katolickiej parafii chojnickiej uroczysta akademja ku czci dziewiętej rocznicy koronacji Ojca Świętego Piusa XI.

Szczegółowy program uroczystości podany będzie w nr. następnym

Program Zjazdu Okręgowego w Sępólnie

zorganizowany przez

Związek Towarzystw Kupieckich na Pomorzu

Niedziela, dnia 22 lutego 1931 r
Godz 11 — Nabożeństwo w kościele parafjalnym
Godz 14 — Otwarcie Zjazdu w hotelu „Polonia“
— Referat Prezesa Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu p Tadeusza Marchlewskiego.

Przerwa

Godz 17 — Komisje:

- a) Komisja Związkowa — konferencja Skarbników Towarzystw pod przewodnictwem Skarbnika Związku p Leona Froelicha
- b) Komisja podatkowo - skarbowa — udzielanie indywidualnych porad w sprawach podatkowych i koncesyjnych przez dyrekcję Związku i reprezentantów Izby Skarbowej; — udzielanie porad w sprawie księgowości przez członków Zarządu Sekcji Rzecznawców księgowości,
- c) Komisja kredytowa — udzielanie informacji w sprawie kredytowych przez przedstawiciela Banku Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu,
- d) Komisja Drobnego Kupiectwa — omówienie organizacji Kół Drobnego Kupiectwa, pod przewodnictwem komisarycznego przedstawiciela Sekcji Drobnego Kupiectwa na Pomorzu p Wiktora Szulca.

Uwagi. — 1) Na Zjazd, oprócz kupiectwa z Zarządem Głównym Związku na czele, zaproszeni zostali reprezentanci władz administracyjnych, skarbowych i komunalnych

2) w Zjeździe przyrzekł Swój udział Prezes Izby Skarbowej w Grudziądzu p Kossjor,

3) po zakończeniu Zjazdu uczestnicy mogą korzystać z porad udzielanych w poszczególnych Komisjach. —

Kino Nowości

W piątek o godz 3,30, 6 i 8,15 i w sobotę o godz 1,30 6 i 8,15 — Rodzice którzyście przez Wojnę Światową stracili Waszych synów, Kobiety któreście doznały najcięższy cios, straciwszy w wojnie swych mężów, Dzieci którym odebrano Waszego żywiciela — z filmu **Bitwa nad Somą** przekonać się możecie, jakie piekło męki i cierpienia Wasi najdrożsi, w krwawej Wojnie Światowej przejść musieli aż wreszcie kula, granat lub uderzenie sztyletem na wieki rozłączyło ich od Was — Bitwa nad Somą — to grób milionów! 1,250,000 żołnierzy poniosło śmierć bohaterską w bitwie nad Somą! Peronne, Bapaume; Combles; i w. in kwitujących miast zamieniono w gruzy — Wszyscy, którzyście brali udział w wojnie! Czy walczyliście nad Somą lub nie, ten film musicie zobaczyć boć on pokaże wam Wasze bohaterstwa, Wasze przeżycia — Zdjęć do tego filmu dokonano w roku 1916-tym podczas największego ognia z armat. Operatorzy polegli śmiercią bohaterską, przy wykonaniu swej pracy.

WIELKI POST

Te „Święte czterdzieści dni“ są najpoważniejszym czasem w Roku Kościelnym. W nim to według myśli Kościoła ma się odrodzić wewnętrzne życie wiernych. Jak w przyrodzie ziarno dopiero wtedy przynosi plon, gdy w ziemi obumrze, tak samo Bóg rzuca niejako, jak ziarno Syna Swego w chwili Wcielenia na ziemię by po okrutnych mękach od dał życie na spłacenie długu ludzkości względem Boga, a przez to wysłuchał ludziom chwałę Zmartwychwstania. Kościół żyćy sobie, aby wierni nale życie skorzystali z owocu męki Zbawiciela i szczególnie w tym czasie stara się skłonić ich do pokuty do pojednania się z Bogiem, urządzając teraz zwykłe misje, rekolekcje i inne ćwiczenia pobożne — Przepisany post pomaga najlepiej do owocnego zastanowienia się nad sobą. Jako środek modlitwy i pokuty jest post znany i praktykowany u wszystkich narodów świata — Pan Bóg, jak wskazuje historia biblijna; zawsze wysłuchiwał modlitwę połączoną z umartwieniem i postem — Trwały takie posty zwykle 40 dni — Mojżesz przygotowując się do odebrania Dekalogu, Eljasz przed wzięciem do nieba, Daniel przed objawieniami pościł po 40 dni; Chrystus Pan też do dzieła odkupienia przygotował się czterdziestą — dnim postem — Na tę pamięć Kościół ustanowił post obecny — Wierni w nim mają zachować od środy Popielcowej włącznie do południa Wielkiej Soboty z wyjątkiem niedziel ścisły post, polegający na codziennie trzykrotnym przyjmowaniu posiłku z postnych potraw, z których tylko jeden obiadowy posiłek może być do sytości — Kościół stosując się do obecnej słabości chętnie udziela zwolnienia od postu — Wierni jednak dla spokoju sumienia winni są o takowe sami prosić odpowiednich duchownych. Post może być poczwórny.

- 1) post duchowy polegający na wystrzeganiu się grzechu a czynieniu dobrego, np przez jałmużnę
- 2) post moralny i umiarkowanie, lub unikanie zbytecznego używania pokarmów i napojów,
- 3) post naturalny to jest post właściwy; czyli całkowite odmówienie sobie pokarmu,
- 4) post kościelny, według wskazówek Kościoła tyczący się tylko ograniczenia w używaniu pokarmów i napojów — Do tego ostatniego winni się wszyscy przystosować niezanimując i drugich sposobów postu dla lepszego postępu duchowego

Celem postu jest umartwienie ciała. Dla tego wzbudzone są publiczne zabawy, gry, tańce i wesela jako niezgodne z duchem czasu. Zaprowadza się natomiast dłuższe nabożeństwa jakimi są. Nabożeństwo pasyjne, czyli Gorzkie żale, Droga krzyżowa, procesje z przejmującym śpiewem pieśni postnych. Odprawia się je zwykle w niedziele po su mie. — Niedziele wielkopostnych jest sześć. Mają one swoje specjalne nazwy. Pierwsza niedziela wstępna zwie się invocavit — Wezwał od słów roz poczynających Mszę świętą. Druga niedziela — Sucha nazwana od suszenia czyli poszczenia — Trzecia — Głucha, gdyż dawniej już w tę niedzielę mikiły dzwony i wszelka muzyka — Czwarta niedziela Środopustna dla zaznaczenia połowy ubiegłego postu — W celu zwrócenia uwagi wiernych na to zachował się dotychczas zwyczaj dzwonięcia o 12 godzinie we środe po niedzieli trzeciej — Pod czas dzwonięcia utrzymuje się dotąd pomiędzy ludem zwyczaj tłuczenia garstków. Igraszka ta wzię

ła początek z dawnego zwyczaju pobożnych osób; które od połowy Postu używały tylko pokarmów suchych. Garstki więc tłukło się jako niepotrzebne aby nie dawały okazji do złamania tego zwyczaju

Piąta jest niedzielą Męki Pańskiej. Od niej jeszcze gólnie Kościół rozpamiętywa mękę Zbawiciela. — Na znak smutku i żałoby pokrywa się krzyże i obrazy fioletem, zasłonami, które we Wielki Czwartek są białe na pamiątkę ustanowienia Eucharystji, a w Wielki Piątek czarne z powodu grubej żałoby po śmierci Pana Jezusa. Pochodzi to stąd że pierwotnie w miejsce wizerunku Ukrzyżowanego były krzyże ozdobne wykładane drogiemi kamieniami. Zakrywano więc nie krzyże ale bogate ozdoby Ostatnia niedziela nosi nazwy Palmowa i Kwietna Palmowa — od poświęcanych w tym dniu palm a Kwietna od wieńców z kwiatów noszonych dawniej podczas procesji obok palm — Ewangelje święte przepisowe, na te niedziele wskazują wiernym jakim duchem w czasie Wielkiego Postu mają być ożywieni

K R

Sw. Antoni Padewski

W 700-ą rocznicę śmierci.

Z inicjatywy biskupa, burmistrza i ojców franciszkanów miasto Padwa wystosowało do całego świata zaproszenie na uroczystości z okazji 700-nej rocznicy zgonu św Antoniego. I cały świat katolicki odpowiedział na to zaproszenie z wielkim zapalem.

Uroczystości jubileuszowe, zaaprobowane przez Ojca św rozpoczną się w maju r b i będą trwały do października 1932 r, obejmując swym programem różne ceremonie religijne obchody, wystawy, kongresy i pielgrzymki.

Jubileusz rozpocznie się w dniu 19 maja, a dnia 13 czerwca w rocznicę śmierci Świętego, kardynał legat odprawi pontyfikalną Mszę św, przy ołtarzu Wlkiego Cudotwórcy. Obecnie organizowana jest również wielka międzynarodowa wystawa nowoczesnej sztuki chrześcijańskiej która będzie otwarta od czerwca 1931 r do lipca 1932 roku i w której obok najlepszych artystów włoskich wezmą udział malarze siedmiu innych narodów, Wystawa zapowiada się jako ewenement artystyczny o wielkim znaczeniu.

Rozpoczęcie uroczystości upamiętnione zostanie ukończeniem we wszelkich szczegółach — w siedem wieków po zbudowaniu świątyni — dekoracji malarzskich absydy i nowych ołtarzy bazyliki antonjańskiej.

Padwa przygotowuje się do godnego przyjęcia licznych rzesz wiernych którzy w znacznej części już zapowiedzieli swój przyjazd z Włoch i z zagranicy. W liście łacińskim, skierowanym do wszystkich Ordynariuszów całego świata Msgr Eljasz dalla Costa, biskup Padwy, prosi by katolicy wszystkich krajów zjednoczyli się z uroczystościami antonjańskimi w duchu i modlitwie lub osobiście

Ojciec święty przyjął proboszczów rzymskich

którym zakomunikował swe wskazówki co do kazań podczas postu Wielkiego i rekolekcji. Papież położył głównie nacisk na kwestię niemoralności, wrogiej religijny, przedstawień kinematograficznych i kabaretowych i zwrócił się przeciwko nieprzebrzeganiu świętego charakteru niedzieli

kazał szoferowi wjechać w boczną ulicę. Ale Friedman dostrzegł jakąś twarz znajomą, jakkolwiek nie mógł sobie przypomnieć gdzie i kiedy ją widział — twarz smutnego chudego człowieka z małym czarnym wąsikiem.

— Ach — czy nie pan Tillman? — spytał

Tillman pokazał w uśmiechu białe zęby

— Tak się nazywam.

— Chodź pan, proszę. Lew ujął go za ramię — Trzeba nam świadka przy ślubie mojej — mojej siostrzenicy Wszak pan niema nic przeciw temu?

— Wcale nie — wesoło zapewnił Tillman.

Nawet w tej chwili, będąc tak bardzo niezadowolony do obserwowania gdyż zmysły jej były jakby ogłuszone Beryl musiała zauważyć, że przyszły jej małżonek był niemile dotknięty pojawieniem się Tillmana, o którym nie miał nigdy zbyt dobrego wyobrażenia.

— A teraz szybko — rzekł Lew niecierpliwie, spoglądając ku drzwom.

Zdawało się jej, że nawet w tej ostatniej chwili Lew Friedman obawia się by John Leslie nie wszedł nagle do pokoju i uniemożliwił ślub, a myśl ta pobudzała ją do histerycznego śmiechu.

Wszystko stało się tak szybko Zaledwie ceremonja ślubu się zaczęła, a już było po wszystkim i Beryl drżącą ręką podpisywała protokół. I była już panią Sutton, związaną na całe życie z tym debrodusznym człowiekiem, który głaskał ją po ramieniu, pragnąc jej niejako dodać odwagi. Poddała rękę Tillmanowi który ujął ją w uścisk serdeczny a mocny — człowiek o silnej ręce, pomyślała. Tak ten potrafi być szorstkim gdzie potrzeba; przemknęło jej przez głowę.

— Nie będę pani składać życzeń, pani Sutton a życzenia dla męża pani odłożę do chwili sposobniejszej — rzekł Tillman.

— Pani Sutton

Nazwisko to odczuła jak policzek. A nie miała wcale po temu żadnego powodu Wzięła ślub z czło-

Temu, który odszedł

Wiersz ten powtarzamy z powodu błędów drukarsk.

Miałam serce kochające,
Które tak kochało mnie,
Że, gdy zwróciłam oczy pytające,
Bez słów zrozumiało mnie.

Mówiłeś mi zawsze, że byłam Twojem,
Życiem i myślą, pieśnią i tchnieniem.
Ideolowych natchnień zdrojem,
I tylko szczęściem a nigdy cierpieniem!

Mówiłeś mi zawsze, że miłość Twoja,
Siłniejsza niż śmierć i dłuższa niż życie.
Więc czemuż stęskniona dusza moja,
Daremnie szuka Cię w wszechbycie?

Gdzie jesteś teraz o szlachetny Duchu Ty?
Pytam często w zaświaty wpatrzona.
Czy widzisz mą rozpacz i moje lzy?
Jak bardzo jestem smutna i opuszczona?

Chodzę samotna po pustym mym domu,
Daremnie szukam i wzywam Cię
Nie mogę się nawet poskarżyć nikomu,
A serce z bólu w kawały się rwie!

Czyż przeznaczeń dłoń okrutna,
Na zawsze me szczęście złamała?
Takam samotna i takam jest smutna,
Bo mi tylko Twa mogiła pozostała.

Kto mnie osłoni, kto mnie obroni,
Gdy wszędzie zryha wróg
Nie mam, gdzie złożyć zmęczonej głowy,
Jedyna ostoja — modlitwa i Bóg.

Anna Sikorska.

Walny zjazd delegatów polskiego Tow Emigracyj.

W dniu 15 bm odbył się w Warszawie Walny Zjazd wszystkich delegatów Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego na którym wybrano władze tego najstarszego i najaktywniejszego Towarzystwa Emigracyjnego w Polsce.

Do prezydium zarządu Tow weszli: prezes prof dr Julian Szymański, wiceprezesi — senator Stefan Boguszewski poseł Paweł Gettel i ministrowa Zofja Moraczewska. — Na sekretarza gen, powołano dyr Bogdana Pawłowicza — Nowoobranzy zarząd przed stawili całokształt prac na rok 1931-32.

W dyskusji, jaka się wyłoniła brali udział wszyscy przedstawiciele Polskiego Tow Emigr. którzy przybyli licząc: ze Lwowa, Białegostoku, Kielc; Radomia, Łodzi, Masłowie, Katowic itd.

Po zamknięciu Zjazdu wszyscy delegaci udali się autobusami Towarzystwa do Hotelu Emigracyjnego P T E, gdzie po wspólnym obiedzie zwieździli Hotel, garaże, biura i burse P T E dla młodzieży, mieszcząca się na terenie Warszawy.

O godz 17-iej dyr Nakoniecznikoff podejmował delegatów czarną kawą. Między innymi delegaci wyrazili swe zadowolenie, że mieli możność do nawiązania bezpośredniego kontaktu z centralnymi władzami P T E. Na zakończenie Zjazdu odbyła się wieczornica w lokalu P T E przy ul Al Jerolimskie 33 m 29, urządzona staraniem Koła Warszawa — Mokotów.

wiekim o dobrym charakterze — ten, którego kochała był ohydny zbrodniarzem, zamkniętym w celi więziennej — Przymknęła oczy, by usunąć ten obraz, a otworzywszy je, nie mogła nic widzieć gdyż lzy przysłaniały jej wzrok.

Chyba żadna panna młoda nie wychodziła z szarych posępnych murów urzędu cywilnego z sercem tak pełnym bólu jak Beryl. Życie utraciło nagle wszelkie barwy i blaski a świat stał się jedną pustynią.

— Czy sądzisz, że Szkocja będzie ci się podobać — spytał Frank Sutton z gorączkowym pośpiechem.

— Będzie mi się podobać

Beryl Sutton miała wrażenie że inna jakaś kobieta wyrzekła te słowa.

XVII.

Ujęto donosiela Jeden z dzienników wieczornych podał tę wiadomość — ale bardzo ostrożnie.

„Przyprowadzono na policję przy Marlborough Street człowieka, który miał brać udział w kradzieży przy Park Lane 804“ — Tak brzmiała lako niczna wiadomość, podana bez żadnych bliższych szczegółów.

Mr Joshua Collie nie ułokował się wprawdzie na schodach budynku, w którym mieściła się policja przy Marlborough Street gdyż na coś podobnego nie byłby pozwolił energiczny policjant pełniący służbę, nawet osobnikowi tak bardzo faworyzowanemu jak Joshua. Biegł tedy reporter po Marlborough Street niby jakiś duch pokutujący i naprótno poszukujący spoczyнку, odpinał i zapinał płaszcz — co było u niego zawsze oznaką wielkiego wzburzenia — przyczem stale zaginał guziki na niewłaściwe dziurki; wskutek czego jedna poła płaszcza była o parę cali dłuższa od drugiej. Przepadkowo znalazł się w pobliżu bramy wchodowej gdy inspektor Elford wysiadł z auta.

ciąg dalszy nastąpi

Zbrodniarz - zdrajca

35) Powieść.

Obstawał przy swoim, jak ktoś, pragnący co rychlej pozbyć się zadania przykrego. Przez chwilę stawiała opór, następnie trzeźwym spojrzeniem ogarnęła sytuację. John Leslie w więzieniu — Donosić, paser, odkupujący rzeczy kradzione, zdrajca swych towarzyszy, oszukujący ludzi którzy mu zaufali. Myśl ta przyprawiała ją o rozpacz Wyciągnęła rękę, a Lew pomógł jej wstać, gdyż nogi wciąż się jeszcze ugiwały pod nią.

— Wszystko jedno — wykrztusiła — Kiedykolwiek — jak wuj chce. Może być dziś, może być jutro

Przyniesiono jej posiłek, którego jednak nie tknęła. Lew sam kazał otworzyć flaszkę szampańską lecz przeknęła tylko jeden mały łyk. Gdy Frank zmieszany i trwożny przyszedł po nią, zdołała przybrać wyraz spokojny jakkolwiek wciąż jeszcze drżała.

— Gdzie się to ma odbyć? — spytała

Nie dziwiła się nawet, że jest tak spokojna. Małżeństwo równa się śmierci Straszliwy komunał, przemknęło jej przez głowę. Tak — trzeba się poddać i znieść wszystko

Powiedział jej, że wszystko przygotowane, a ślub odbędzie się w urzędzie cywilnym w Wimbledon. Zdawało się jej, że to słyzy we śnie — w o wym strasznym śnie z którego się zbudziła, protestując gwałtownie przeciw dacie ślubu.

Pojechali autem Friedmana, a w dziesięć minut później stała przed pulpitem, obwiedzionym poręczą za którą siedział brodaty mężczyzna Ktoś powiedział coś o świadkach

— Proszę zawołać szofera — niecierpliwie rzekł Lew — Nie, proszę zaczekać.

Wybiegł z pokoju Nigdzie nie widać auta — policjant sprzeciwił się by stało tuż pod bramą i

Z POMORZA

Akademja uroczysta urządzona z okazji 9-tej rocznicy koronacji Ojca św Piusa XI-go.

Sępólno. — Odbędzie się w ubiegłą niedzielę 15 bm o godzinie 5 po południu w sali Domu Katolickiego. Przy wypełnionej do ostatniego miejsca zebrany mi sali odegrała na początku orkiestra dęta S M Męskiej marsza, poczem wystąpił ks proboszcz Grudziński witaając serdecznie tak licznie zebranych i podając w zwięzłych słowach cel tej akademji — Nastąpiła zaraz deklamacja pod tytułem Hymn papieski; jednej z druchen: Następnie odśpiewał chór kościelny pod dyr p Mówińskiego Ojciec nasz — Moniuszki, po którym wygłosił p inspektor szkolny Rechon obszerny a treściwy referat o kościelnych nośnościach: Chór kościelny odśpiewał jeszcze Modlitwę Moniuszki — W dalszym ciągu przedstawiły drużyny Stow Młodz Kat pod tyt Jeśli Bóg tak chce scenę wyobrażającą opowiadanie św Teresy od Dziec Jezus siostrze o jej audjencji u papieża Leona 13-go co wypadło nadzwyczajnie, Drh Makowski recytował następnie wyjątek z Quo vadis — Sienkiewicza Śmierć św Piotra. Na zakończenie akademji odegrała orkiestra S M P Hymn papieski Ks prob Grzegorz zebranych wniósł apel by cenne słowa, usłyszane w czasie tej uroczystości zachowali głęboko w sercach. Sala udekorowana była barwanymi papieskimi, wśród których widniał obraz Ojca św udekorowany śliczną koroną.

Śmierć koni z powodu niedźwiedzi.

Sępólno. — Niedawno banda cyganów przebywająca pod miastem przywiązała na drodze 9 niedźwiedzi do słupów telegraficznych. Nocą przejeżdżała drogą dwóch kupców z Sępólna. Konie na widok niedźwiedzi spłoszyły się i poczęły pędzić na oślep przed siebie; rozbijając sanie. W pewnej chwili konie nadziały się na plot jednej z zagród i padły martwe.

Zagadkowy wypadek.

Tczew. — W sobotę zdarzył się nieszczęśliwy wypadek w tranzytowym pociągu towarowym nr 98.1, który wyjechał z Malborka o godzinie 15:30 a do Chojnic o godzinie 22,15 — Pociąg ten przyjechał do Tczewa bez kierownika pociągu. Zwrócono się telefonicznie do Malborka i Simonsdorfu, skąd zakomunikowano, że kierownik był zawsze obecny — Wszczęte poszukiwania wykazały, że kierownik pociągu p Kobierowski z Chojnic wypadł z pociągu za stacją Simonsdorf. Znalaziono go na torze nieprzytomnego z 8 ciężkimi ranami na głowie — Odwieziono go natychmiast do szpitala w Tczewie, gdzie walczy ze śmiercią.

Jubileuszowa uroczystość cechu stolarskiego

W poniedziałek 16 bm tutejszy cech stolarski obchodził rzadką uroczystość jubileuszową, na której uczcił należycie swoich długoletnich członków z których jeden, p Klat Herman, obchodził 50 lecie swego mistrzostwa. Inni jak p Moring Juljusz z Tczewa, p Piotrowski Marjan z Tczewa i Zyntek Jan z Pelplina święcili 25 lecie swego zawodu.

Uroczystość ta odbyła się w skromnym kółku 1 p Żabińskiego przy współudziale przedstawicieli władz i prasy których serdecznie p witał starszy cech p Sigmann Pom Izba Rzemieślnicza w dowód uznania zuznania za wytrwałą pracę wręczyła jubilatom piękne dyplomy. Szereg serdecznych przemówień, miły i harmonijny nastrój; jaki panował pozwolił choć na chwilę zapomnieć o tych trudnościach z którymi walczyć musi polskie rzemiosło.

Dookoła utworzenia mleczarni spółdzielnej

Lniano, powiat świecki. — Od kilku lat prawie nie schodzi z obrad posiedzeń sfer rolniczych tak Lniano jak również sąsiednich wsi i majątności mleczarni spółdzielczej, bowiem dotąd istniejąca prywatna — w dodatku nie odpowiadająca wymogom dzisiejszej techniki, nie jest w stanie zadowolić do statecznie ani dostawców mleka ani też spożywców. Pomimo że realizacja tego projektu dotychczas na potykała liczne trudności to jednak rolnicy nie zaniebują starań by móc nareszcie mleczarnię spółdzielczą w Lnianie uruchomić.

Kradzież w mleczarni.

Bukowiec, powiat świecki. — Nieznani sprawcy włamali się do tutejszej mleczarni spółdzielczej i skradli sporą ilość masła.

Kradzież ubrania.

Łowinek, powiat świecki. — Na szkodę p Krużyńskiego skradł nieznany osobnik dobrze utrzymane ubranie.

Pożar.

Gdynia. — Dnia 16 bm nad ranem powstał ogień gien w szpitalu dla chorób zakaźnych w Gdyni — Grabówku. Przyczyną pożaru była wadliwość konstrukcji komina. Zajął się sufit co na szczęście wczas zauważył stróż.

Włamywacz za kratami.

Policja przytrzymała niejakiego 30 letniego Feliksa Rybikowskiego zam przy szosie Gdańskiej: Wymieniony popełnił tu szereg większych włamywań a następnie przeniósł swą działalność na terytorjum W M Gdańska. Rybikowskiego zasądono na 6 lat więzienia, a współniczkę jego Zbichowską skazano za paserstwo na 1 rok więzienia.

Usiłowane samobójstwo.

Robotnik Formella zamieszkały w Oksywiu za mierzal popełnić samobójstwo przez powieszenie się. Koledzy jego zauważyli to wczas i zdolali go od tego kroku powstrzymać. Denat oświadczył że samobójstwo popełnić chciał z nędzy.

Z Towarzystwa Młodzieży Polskiej.

Wielki Komórsk powiat świecki. — W niedzielę 11 stycznia br odbyło się w lokalu szkolnym nadzwyczajne zebranie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej przy udziale 32 członków. Obrady zagał prezes p Lisewski. Towarzystwo, zorganizowane w ub roku, pomyslnym swym rozwojem przoduje innym organizacjom, co jest zasługą zarządu, a w szczególności niezmordowanego prezesa p Lisewskiego. Po odczytaniu protokołu i sprawozdań udzielono staremu zarządowi absolutorjum. W dalszym przyśtacono do wyboru nowego zarządu, w którego skład wchodzi pp. prezes Lisewski Edward, wiceprezes Szczepański Augustyn, sekretarz Kreft Leon, skarbnik Paczkowski Antoni. Komisję rewizyjną tworzą pp. Kreft Leon i Sznajder, naczelnik p Równowski Franciszek. W dyskusji apelował do druha p Komendant Piątkowski, ażeby regularnie wszyscy uczęszczali na ćwiczenia P W i W F Ćwiczenia odbywają się dwa razy w tygodniu we wtorki i piątki w sali p Niedzielskiego — Odśpiewaniem pieśni O Stanisławie Patronie Ty nasz zakończono zebranie.

Echa mowy Ojca św przez radio

Dzienniki zagraniczne jednogłośnie wyrażają najwyższe uznanie dla niezwykłej sprawności, z jaką nadane było przez radio orędzie Ojca św. Następnego dnia po otwarciu radiostacji watykańskiej Papież otrzymał znów tysiączne depesze gratulacyjne, a wśród nich liczne od monarchów i zwierzchników państw.

Międzynarodowy zjazd rolniczy w Pradze

W czerwcu br odbędzie się w Pradze międzynarodowy zjazd rolniczy zwołany przez międzynarodowe biuro agrarne w Rzymie, którego sekretarzem jest członek czeskiej partji agrarnej były poseł pełnomocny Meczirz. Zjazd obradować będzie nad wszystkimi aktualnymi kwestjami rolnictwa, a zwłaszcza nad panującym obecnie kryzysem agrarnym. Oprócz tego na porządku dziennym znajduje się szereg spraw organizacyjnych i technicznych. Zainteresowanie Zjezdem jest wielkie o czem świadczy udział dotychczas zgłoszonych uczestników w liczbie 600 delegatów, pomiędzy którymi znajdują się wybitni politycy agrarni Europy, ministrowie, posłowie i przywódcy partji.

ROZMAITOŚCI**Pierwszy dom żelazny w Warszawie**

Warszawska spółdzielnia mieszkaniowa, w domach której na Żoliborzu odbyła się w r 1929 wystawa „Najmniejsze Mieszkania“ zamierza w początkach ciężkiego sezonu budowlanego rozpocząć budowę, podług projektu grupy architektów „Praesens“ wielkiego domu o małych mieszkaniach, całkowicie wykonanego z żelaza i betonu z wykluczeniem cegły. Będzie to pierwsza tego rodzaju budowla mieszkalna w Polsce. Dom ten stanie na Rakowcu i będzie zawierał około 200 mieszkań. W następnych sezonach budowlanych stanąć ma cały szereg takich domów W Niemczech i Francji tego rodzaju budowle były już wzniesione z dodatnimi wynikami.

Nie chcą kobiet w adwokataturze nawet w postępowej Ameryce.

Z Nowego Jorku donoszą, że tamtejsza Rada Adwokacka odrzuciła w głosowaniu wniosek domagający się dopuszczenia kobiet prawniczek do adwokatatury.

Wedle statutu dla przyjęcia wniosku potrzeba było 2/3 głosów kwalifikowanej większości. Tymczasem za wnioskiem opowiedziało się 136 głosujących, przeciw 113. A więc; dla przyjęcia wniosku zabrakło około 30 głosów.

Jak wyleczyć się z zaziębienia, albo jak umrzeć?

Profesor Instytutu Naukowego w Sydney, H W Tollan wystąpił z nową receptą przeciw zaziębieniu, które w czasach ostatnich dotkliwie dało się we znaki mieszkańcom Australji. Uczony ten jest zdania, że dotychczas środki zabezpieczające ludzi przed tą nagminnie panującą chorobą, są jedyne szkodliwe dla zdrowia i w rezultacie nie pomagają. Nowa recepta prof Tollana spotkała się z oburzeniem jego kolegów którzy uważają ją za wyrostek niegodny lekarza: Według zdania sydneyjskiego uczonego; zaziębienie ustąpi dopiero wówczas gdy pacjent przez kilka dni zazywać będzie kąpiele w wodzie o temperaturze 37,8 stopni ciepła; ochładzając równocześnie górną część ciała zimną o takiej samej temperaturze.

Straż pożarna gasi płonąca pieczeń.

W Tarkowie jedna z lokatorek przy ul Łukaszczyka 8, jak nas informują, młoda mężatka; pragnęła godnie zakończyć zapusty. Przygotowała na obiad wielką pieczeń, postawiła ją na ogień kotłiny i udała się do sąsiadki po przepis kucharski, dotyczący przyrządzania pieczeni: Obie przez długi czas przyszukiwały różne książki kucharskie, pilnie wertując spis rzeczy pod literą p, tj. pieczeń W chwili gdy uzgodniły swe poglądy na sposób przyrządzenia pieczeni, z kuchni poczęły wydobywać się kłęby dymu i swąd spaleniwy. Sytuacja stała się groźna Nie trwało długo a przeciągły sygnał zwiastował zbliżanie się straży pożarnej. Strażacy z niekłamany humorem zabrali się do gaszenia pieczeni.

Z przygody młodej mężatki śmieje się cała dzielnica. Najbardziej jednak niezadowolony był z takiego obrotu sprawy mąż; który w niedługim czasie przybył na obiad.

Cygaro 20-o metrowej długości i olbrzym - kalosz.

Turecki monopol państwowy wystawił na jednym z placów publicznych Konstantynopola okaz cygara, który zachwyca zarówno namiętnych palaczy jak i wrogów tytoniu. Jestto cygaro spreparowane z najprzedniejszych gatunków liści tytoniowych, długości około dwudziestu metrów grubości 79 cm, przy wyrobie którego pracowało 17 robotników przez 2 tygodnie. Cygaro to, które pobudza apetyty smakoszy - palaczy i skupia wokół siebie tłumy ciekawych, ma być skuteczną reklamą rodzimego tureckiego tytoniu.

Również Helsingfors stolica gumowego przemysłu, stara się za wszelką cenę zainteresować świat swem gumowem bogactwem czyniąc to przy pomocy kosztownej lecz oryginalnej reklamy: Jedną z fabryk helsingforskich wyrabiających kalosze, sporządziła taki gumowy trzewiczek we wnętrzu którego śmiało zmieścić się może jednopiętrowy gmach, lub 600 osób. Kalosz - olbrzym; umieszczony został na specjalnie w tym celu zbudowanym rusztowaniu Waga jego wynosi przeszło 2000 kilogramów: Do wyrobu jego zużyto sześć tonn gumowych odpadków, z których sfabrykować można by 9000 par normalnej wielkości kaloszy.

A rt Mussolini o dyktaturze

Znany pisarz niemiecki Emil Ludwig autor szeregu życiorysów wielkich ludzi, miał sposobność rozmawiać z Mussolinim interesującym jest jak „Duce“ zapatruje się na dyktaturę.

Na pytanie, dlaczego w obecnym czasie tak mało jest zdolnych mężów stanu Mussolini odpowiada: „Dlatego, że polityka jest obecnie bardziej skomplikowana aniżeli była dawniej oraz dlatego że kapitalizm pochłonił wszelkie polityczne sprawy. Cały świat interesuje się dziś jedynie kwestjami finansowymi. Gdzież są te czasy, kiedy cała Europa słuchała z zainteresowaniem mowy Pella, Disraeliego, Jauresa lub Clemenseaua Dziś można słuchać każdego przez radio, ale mów nikt nie studjuje — Dlatego konieczne są rządy osobiste, lub za pośrednictwem rady ministrów. Ludzie chcą aby nimi rządono i aby mieli spokój“ —

— A co będzie po dyktaturze? — zapytuje pisarz.

— Po dyktaturze nastąpi okres zmęczenia i upadku.

— Jak długo potrwa ten okres?

— Może rok, może 10 lat zależnie od trwania i siły rządu dyktatorskiego —

— Sądzę, że pan będzie miał szczęście rządzić trzydzieści lat jak Bismarck.

— Oczywiście — Jestem na to zdecydowany — odpowiada Mussolini

— A czy Włochy również tak postanowiły — za pytał Emil Ludwig, jak sam przyznaje zupełnie nietaktycznie.

— Bezwarunkowo — odpowiedział jednym słowem „I Duce“

Brzytwą rozcięła tragiczny węzeł życia

Silne wrażenie wywarł na mieszkańcach Piotrkowa tragiczny epilog romansu ku tegoż terenem stał się podmiejski domek na t zw Bugaju

Zamieszkiwała tam rodzina Adamczyków i sublokator ich, urzędnik RW. Pomiedzy sublokatorem a 22-letnią Stanisławą córką Adamczyków, nawiązał się romans który według obietnic uwodziciela, skończyć się miał małżeństwem. Ostatnio jednak między młodymi dochodziło do częstych nieporozumień.

Po jednej z gwałtowniejszych sprzeczek, podczas której w domu nikogo więcej nie było. Stanisława porwała brzytwę; grożąc nią kochankowi: Ten przestraszony uciekł do drugiego pokoju i zabarykował drzwi. Tymczasem zrozpaczona dziewczyna poderzwała sobie brzytwą gardło tak silnie, że zalana krwią runęła na podłogę i w kilku chwil później życie zakończyła.

Matka otruła dziecko kwasem solnym

W Tarkowie w powiecie inowrocławskim zmarł w tajemniczych okolicznościach 6-miesięczny synek; niezamężnej Władysławy Budzińskiej z Tarkowa. Sekcja zwłok dziecka ustaliła, że było ono zatrute kwasem solnym

Okazało się, że zbrodni otrucia dziecka dopuściła się jego rodzona matka.

Ładny żart — Krawat, szelki i pendzelek zawędrowały do kieszeni policjanta.

Przed sądem okręgowym w Old Bailey w Londynie stanął 25 letni posterunkowy Richard Thomas z policji metropolitalnej w dzielnicy Stoke Newington, oskarżony o przywłaszczenie sobie podczas pełnienia służby w jednym ze sklepów tamtejszych krawata, szelki i pendzelek do golenia.

Oskarżony do winy się nie przyznał oświadczył, że „to był tylko żart“ Nie udowodniwszy oskarżonemu złej woli sąd uznał jednak że tego rodzaju „żart“ jest conajmniej nie na miejscu, jeśli chodzi o stróża bezpieczeństwa i udzielił Thomasowi w surowej nagany po raz pierwszy, oraz skazał na grzywnę w wysokości 10 szylingów.

Z nadzwyczajnego walnego zebrania Powstańców i Wojaków

Nadzwyczajne walne zebranie towarzystwa Powstańców i Wojaków zagał drh prezes Pawłowicz hasłem „Wolność“! — Ponieważ na zebranie nie stała się przepisana statutem ilość członków, odroczone takowe o 15 minut, po upływie których odbyło się drugie walne zebranie prawomocne do powzięcia uchwał — Po zagajeniu i podaniu porządku obrad, następuje referat p. majora Nieboraka. — Szanowny referent przedstawił zebranym rzady Zygmunta Starego, jego starania o założenie wojska stałego w Polsce. Wojsko to miała wystawić szlachta lecz jak zwykle, jeżeli szlachta miała coś dać z swej kieszeni na wojsko, to powstawały swary i kłótnie, a najlepsze projekty króla poszły w niwecz z czego naturalnie skwapliwie korzystali nieprzyjaciele Polski, a szczególnie Moskale z carem Wasylem na czele ostrzyli sobie zęby na tak zwaną bramę wypadową smoleńską: W końcu jednak utworzono wojsko stałe tak zwane kwarciane; które opłacał król, które miało na celu obronę granic wschodnich. Zasługą Zygmunta Starego jest założenie twierdzy Bar; o którą nieprzyjaciele rozbijali swe sily. Dalej zrefrował Szan. prelegent panowanie Zygmunta II; Henryka Walezy i Stefana Batorego, który to położył ogromne zasługi około tworzenia wojska stałego. Za jego panowania powstała węgierska i niemiecka piechota. Poza to stworzył piechotę czysto polską, która nieraz odznaczyła się w wojnach moskiewskich. Referat został tak rzeczowo wygłoszony, iż dyskusja nad nim całkowicie upadła. Po odczytaniu protokołu z ostatniego miesięcznego zebrania, który przyjęto bez poprawek, przyjęto nowego członka. Drh prezes podaje do wiadomości że legitymacje już nadeszły i będą na przyszłym zebraniu wydawane, poczem następuje sprawa za pomoci pogrzebowej. Projekt komisji specjalnie w tym celu wybranej odczytał drh sekretarz Grygiel jak następuje. — Do funduszu żelaznego wpłaca każdy członek 2 zł niezamoznym rozkłada się na raty. Nowowstępujący członkowie płacą także 2 zł na funduszu żelaznym. W razie śmierci członka, rodzina zmarłego otrzymuje 100 złotych a w razie stanu kawalerskiego ta osoba która zajmuje się pogrzebem. Członkowie po każdym wypadku śmierci wpłacają potrzebną kwotę to jest 100 zł, podzieloną na wszystkich członków towarzystwa. Członkowie nie wykonujący obowiązków statutu przewidzianych; a mianowicie zalegający dłużej niż 3 miesiące składkami nie będą mogli liczyć na poparcie, chyba; że na prośbę będą zwolnieni od uiszczenia składek — Płeczę prowadzenia funduszu żelaznego porucza się osobnej kontroli — Projekt ten został jednogłośnie przez walne zebranie zatwierdzony — Następnie odczytano komunikat o braniu udziału w kursie informacyjnym O P G i O P L — Towarzystwo postanowiło gremjalnie wziąć udział w tym kursie, lecz nie w niedzielę przed południem w godzinach 10—12. Postanowiono do organizatorów kursu wystosować specjalne pismo iż towarzystwo Powst. i Wojaków jest towarzystwem polsko katolickim; które w niedzielę od godz. 10 — 12 to jest w czasie głównego nabożeństwa w żadnych kursach udziału nie bierze — Towarzystwo postanowiło wziąć w niedzielę 22 bm gremjalny udział w zbiórce kompanii P W. Postanowiono także aby drh wiceprezes Majdański udał się na zebranie reorganizacyjne komitetu floty narodowej — W wolnych głosach drh Grygiel wnosi aby do funduszu żelaznego wpłacono 50 zł; wniosek ten jednogłośnie przyjęto. Poza to uchwalono aby skarbnik złożył pieniądze w Kasie Oszczędności na konto towarzystwa a na drobne wydatki miał 20 zł po wyczerpaniu porządku obrad drh prezes Pawłowicz zamknął zebranie hasłem Wolność!

O Poście.

Post uchodził w starożytności za niezwykle korzystny dla ducha i ciała. Wytworna młodzież perska i spartańska musiała często ćwiczyć się w dłuższym obywatelstwie się bez pokarmu i napoju — Wogóle starożytni w czasach rozkwitu a nie dekadencji posilali się bardzo skromnie, bo tylko dwa razy dziennie. Herodot donosi nawet o Persach że mieli jadąc tylko raz dziennie. Sokrates nazywa nieraz barbarzyńcami ludzi, pobierających posiłek po kilka razy dziennie. Człowiek kulturalny powinien — zdaniem mędrca greckiego — ograniczać się tylko do dwukrotnego jedzenia — Zwyczaj dwurazowego jedzenia sięgał aż do średniowiecza: Historia o wielu sławnych mężach donosi, że jadal tylko dwa razy dziennie a wskutek tego ich władze duchowe nie tylko nie straciły, ale nawet zyskiwały. Starożytni prawodawcy byli mistrzami również w dziedzinie higieny. Nie wiedzieli wprowadzić nic o bakterjach, domagali się jednak czystości i wysłuchali w ten sposób ludzkości wiele dobrego. Przedewszystkiem wychodząc z założenia higienicznego, ustanowili post, jako przepis religijny.

Również post w Kościele katolickim łączy momenty religijne ze względami higienicznymi. W ołtarzach owianych duchem surowego katolicyzmu nie jada się nawet ryb a ogranicza się tylko do potraw mącznych, jarzyn i owoców. Trapiści jedzą w czasie Wielkiego Postu tylko raz dziennie. Pożywienie ich składa się tylko z chleba, ziemniaków, jarzyn i owoców. Ta prostota pożywienia, połączona z pracą na wolnym powietrzu pozwala trapiściom długo zachować zdrowie.

Jasełka w Zakładzie Wychowawczym

W ubiegłą niedzielę o godzinie 5 po południu odbyło się w sali gimnastycznej tutejszego Zakładu Wychowawczego przedstawienie teatralne — Odegrano Jasełkę w 4 odsłonach. Jasełki te, pisane wierszem zawierały dużo tekstu i przedstawiały wielką trudność do wzięcia, jednakowoż zostały przez wychowanków tutejszego Zakładu Wychowawczego doskonale opanowane i wypadły ku ogólnemu zadowoleniu. Poszczególne odsłony przedstawiały: pierwsza obozowisko pasterzy na polach betleemskich, następnie dwie sale tronu pałacu Heroda z jego dworem oraz ostatnia stajenkę w Betleem.

Najlepiej wywiązali się ze swych ról wychowankowie Maćkowiak w roli Heroda oraz Wojnowski w roli starego pasterza Bartosza, którym przypadły też najtrudniejsze role w Jasełkach. Ogólny podziw i nawet przestrasz wśród licznie przybyłych dzieci wzbudzało dwóch diabłów oddanych przez wychowanków Kruszczyńskiego i Makowskiego Alfonsa. Ogólnie wywiązali się wychowankowie ze swych ról znakomicie; to też licznie zgromadzona publiczność oraz wszyscy wychowankowie, domownicy i urzędnicy Zakładu nie szczędzili im oklasków — Podczas przerw koncertowała orkiestra Zakładu: Uroczystość ta pozostanie uczestnikom na długo w miłej pamięci. Obserwator

Nieuczciwe praktyki z cenami zapalek

W związku z podwyższeniem ceny zapalek podwyższono o 2 grosze na pudełku: Tak więc te zapalki, które kosztowały dawniej 8 groszy za pudełko, w myśl urzędowej zapowiedzi miały kosztować 10 groszy: W związku z tą zmianą dzieją się od dłuższego czasu wprost skandaliczne, oszukane praktyki w które wglądać winne władze monopolowe i policyjne — Oto w sklepach i kioskach tytoniowych niemal wszędzie za pudełko zapalek; którego nowa podwyższona już cena ustalona została na 10 groszy, żądają sprzedawcy 12 groszy. Na protest kupującego sprzedawca nieraz ustępuje; dając pudełko zapalek za 10 groszy, częściej jednak mimo protestu a nawet awantury sprzedawcy biorą po 12 groszy: Kupujący chcą nie chcąc płacić po 12 groszy; względnie muszą udawać się do komisariatów policji ze skargą co nie daje jednak natychmiastowego skutku, a zresztą nie każdemu dzień po dniu oszukiwanemu, chce się tracić czas na szukanie policji i spisywanie protokołów policyjnych. W Katowicach jak stwierdziliśmy, wspomniane praktyki uprawiają niemal wszystkie kioski tytoniowe — W ub. niedzielę w kiosku Ruchu w głównym wesztybulu na dworcu nie pomogła nawet interwencja posterunkowa; sprowadzonego przez jednego z kupujących, Panna sprzedająca na zapytanie posterunkowego oświadczyła, że taką cenę (po 12 groszy za pudełko) wyznaczył jej szef to jest właściciel względnie dzierżawca kiosku. Kupujący klną i psioczą, a nieraz wyzywają na rząd, jako że sprzedawcy zastawiają się monopolami. W interesie choćby tylko autorytetu władz monopolowych leży energiczne wkroczenie w opisane praktyki, wywołujące powszechne oburzenie.

Uważamy za potrzebne, by władze monopolowe ogłosiły publicznie obowiązującą cenę zapalek, by publiczność mogła w sposób zdecydowany bronić się przed skandalicznym wyzyskiem.

Kara za ważenie na funty.

Zwraca się uwagę na wyciąg z dekretu o miarach który mówi że legalnymi jednostkami miar w Państwie Polskim są jedynie metr, centymetr; ar, litr, kilogram; dekagram, gram. Zatem niewolno odtąd używać tak często spotykanych w obrocie publicznym czyli na wystaw. sklepowych targach i wogóle we wszelkim obrocie handlowym funtów itp. jedno stek miar, jak również narzędzi mierniczych, oznaczonych jeszcze na funty. Za przekroczenia tego rozdziału przewidziana jest grzywna do 1000 złotych i areszt do 6 tygodni. Zarządzona została ścisła kontrola przez policję i winni przekroczenia odnośnych przepisów podawani będą bezwzględnie do ukaran.

Powiat

Uszkodzenie przewodu telefonicznego

Męcikał — Przed sądem stawali Gierszewski Leon i Jażdżewski Franciszek którzy podczas ścinania drzew uszkodzili druty telefoniczne na przestrzemi Chojnice — Brusy, tak że linja ta była przez kilka dni przerwana. Każdy otrzymał 10 dni więzienia.

Napad bandycki.

Karsin — W piątek dnia 13 II br około godz. 4.30 wieczorem wtargnęło trzech bandytów uzbrojonych w grube kije do mieszkania 80 letniej p. Juliany Legowskiej i rzucili się na jej syna około 50 letniego Damazego Dobka bez żadnego powodu. Po dotkliwym poturbowaniu kijami i pięściami po głowie i twarzy opuścili mieszkanie, zostawili ofiarę swą broczącą krwią. Napastnicy są synowie zanego gospodarza p. M. D. z Karsina i to Jan Franciszek i Leon. Ostatni uczęszcza na II kurs Szkoły Rolniczej w Kościerzynie.

Kronika policyjna.

Karsin — W tutejszym posterunku P P zanotowano, 1 zbrodnicze podpalenie; 1 zwykły pożar 1 uszkodzenie cielesne, 1 kradzież z włamaniem 1 krzywoprzysięstwo i 2 różne przestępstwa czyli razem 7 przestępstw.

Osobiste.

Brzeźno, — Znany i powszechnie szanowany mieszkaniec Brzeźna pan Wincenty Zmuda Trzebiatowski złożył przed Izłą Rzemieślniczą w Grudziądzu egzamin mistrzowski w zawodzie kołodziej skim z wynikiem dobrym. Brzeźno może być dumne iż przybyło jej jednego mistrza więcej który z dłu gotetniej poprzedniej praktyki jest znany jako dobry fachowiec.

Kradzież leśna.

Rudziny — Sąd grodzki w Chojnicach zasądził Antoniego Moarzejewskiego i Leona Czapiewskiego za kradzież leśną, każdego po 32 złote grzywny lub 6 dni więzienia.

Kradzież pni.

Jasnowo — Gospodarzowi B skradziono onegdajszej nocy kilka pni. Sprawców wykryto w osobach Augustyna Sabiniarza i Jana Karasińskiego. Sąd powiatowy w Chojnicach skazał każdego na 7 dni więzienia.

Z diecezji.

Stolica diecezji Ojcu św w hołdzie

Dziewiąta rocznica błogich rządów Namiestnika Chrystusowego Piusa XI głośnym echem rozszła się po ziemiach chrześcijańskich, budząc nienajmniej uznanie dia Następcy P'otra i wśród tych, co Kościoła uznać nie chcą. Jeśli w jakim kraju myśl uczczenia Ojca św tak wielkie wywołała zainteresowanie, to w Polsce szczególnie zatępiły serca katolickie boć przecież miłościwie nam panujący Ojciec św jest „papieżem Polski“, jak się sam nazywać lubi. O ile każdorazową rocznicę koronacji Ojca św rycierpliwie oczekiwały społeczeństwa katolickie, to specjalnie powiedzieć to można o tegorocznej, dziewiątej rocznicy. Wszak w dniu 12 bm po raz pierwszy w dziejach Kościoła przemówił Ojciec chrześcijaństwa do wszystkich swych dzieci Na falach etern rozlegał się wzruszony głos Namiestnika Chrystusowego, głosząc ochłodę spragnionym i spokój spracowanym ludzkości naszego i darząc wszystkich swym błogosławieństwem — urbi et orbi.

W szeregu uroczystości, jakie urządzano ku czci Ojca św, diecezja nasza nie zstała w tyle. W dniu 12 bm o godz 9 odbyła się w katedrze uroczysta wotywa, celebrowana przez ks infułata Rogackiego. Po mszy św odśpiewano Te Deum Chór katedralny wykonał w czasie nabożeństwa mszę Rheinbergera.

Wieczorem dnia tego odbyła się oficjalna akademja Przed akademją alumn słuchali mowy Ojca św transmitowanej przez rozgłośnie radiową Akademja sama, która była połączeniem akademji papieskiej z doroczną misyjną rozpoczęła się o godz 5.30 w auli Seminarjum Duchownego, gustownie udekorowanej przez jednego z alumnów.

Akademję otworzył krótkim przemówieniem J E ks Biskup - sufragana wnosząc okrzyk ku czci Ojca św Po chórowej recytacji „Izrael w Egipcie“ Ujejskiego, wstąpił na estradę ks prof dr Cichowski, który w godzinnym wykładzie uzmysłowił pracę misyjną Kościoła od dni apostołskich aż do czasów obecnego papieża. W ściśle historycznym swym wykładzie wskazał prelegent na Oparność Bożą, która w dziwny sposób wpływała i wpływa na rozwój sprawy misyjnej w zakresie obszaru i środków pracy misjonarskiej Mówca wykazał rolę papieża w pracy ewangelizacyjnej, a szczególnie podkreślił tu na miłościwie nam panującego „papieża misyj“ — Piusa XI.

Resztę obfitego programu wyczerpał śpiew chóru seminarjalnego (hymn misyjny) „Oremus pro Pontifice“ i hymn papieski Seifferta, występy orkiestry (marsz „Ku zwycięstwu“ Blankenburga, Stradello — uwertura oraz recytacja: „Powołanie Piotra“

Akademję zaszczytli swą obecnością Wielebni ks ks infułaci Rogacji, Bartkowski, Wikarjusz Generalny, członkowie kapituły; grono profesorów Sem Duch, część ks prof Collegium Marianum i dyr ks prał Kirsteinem na czele, Sekretarz Akcji Kat i inni.

Dalszym działem uroczystości papieskiej jest niedzielna akademja, zorganizowana przez Komitet Parafjalny dla obywatelstwa. W program jej wchodzi między innymi odczyt sekr Akcji Kat ks Lewandowskiego oraz utwor sceniczny pt „Irena“ napisany przez ks Podlaszewskiego z Dziemian.

RUCH W TOWARZYSTWACH

SMP — Dziś o godz 8-mej wieczorem zebranie planarne w szkole. O liczny udział prosi Zarząd **Zaw Zw Drużyn Konduktorskich** — Dnia 21 lutego br odbędzie się zebranie miesięczne Zaw Zw Drużyn Konduktorskich w lokalu p Seydy Rynek) Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy to też przybycie wszystkich członków wolnych od służby koniecznie pożądane. Porządek obrad zostanie na zebraniu ogłoszony — O godz 17 zebranie zarządu Zarząd.

Klub Żeglarski Chojnice — W niedzielę dnia 22 bm o godz 3-ciej regaty klubowe. Zebranie żeglarzy ślizgowców o godz 2 po południu w przystani Klubu w Charzykowie.

Baczność! Rozkaz! Tow Powstańców i Wojaków — W niedzielę dnia 22 bm zbiórka wszystkich druhow o godz 9-tej przed południem w koszarach celem brania udziału w zbiórce kompanii P W. Komendant

Bank Polski i potrzeby kredytowe życia gospodarczego

Jeszcze w jesieni r. ub władze Banku Polskiego postanowiły wprowadzić pewne ograniczenia kredytu dyskontowego; co znalazło wyraz w ograniczeniu redyskonta do terminów 75 dniowych; W konsekwencji tego także banki prywatne musiały skrócić terminy dyskontowe; co się wyraziło w zarządzeniu nieprzyjmowania do dyskonta weseli z dłuższym niż trzymiesięcz. terminem — Tą drogą zdecydowano się zmusić życie gospodarcze do powrotu do weksla trzymiesięcznego; teoretycznie typowego dla tranzakcyj handlowych:

Na tle wysoce napiętej ogólnej sytuacji ekonomicznej zarządzenia te w zasadzie nie mogą być kwestjonowane: Jeśli bank centralny czyni wysiłki aby pohamować degenerację kredytu krótkoterminowego; który przy terminach sześciu; dziesięciu itd — miesięcznych staje się z natury niezdrowym jeśli bank centralny czyni wysiłki; aby obrót kredytowy zbliżyć do form zdrowych; bezpiecznych; aby pohamować szkodliwą inflację kredytu; nieodpowiadającą faktycznym zdolnościom regulacyjnym to trzeba bezwzględnie stwierdzić; że ten bank postępuje słusznie: Ale — to jest dopiero jedna

strona medalu: — Słusznej tezie nie odpowiada trafne wykonanie: Bank Polski zbyt gwałtownie i zbyt rygorystycznie przeprowadził swoje restrykcje — Zarządzenie o redyskontie weksli 75 dniowych przyszło bez żadnego okresu przejściowego; niemal z dnia na jutro — i wytworzyło niezwykle groźną sytuację na rynku dyskontowym: Przemysł i handel które już przynajmniej od półtora roku walczą z poważnymi trudnościami lokowania towarów; weszły nojens — volens w dłuższe (nieraz bardzo długie) terminy wekslowe: Był to objaw niezdrowy; niebezpieczny; co zresztą rozumieli doskonale sami kupcy; ale był to objaw do pewnego stopnia nieunikniony: tonący chwytta się nieraz nawet brzytwy i takiej właśnie brzytwy dopingu kredytowego chwyttał się sprzedawca w okresie trudności zbytu i ratowania obrotów: Związczą przy eksporcie niemal z reguły szły weksle o długich terminach: Nagła restrykcja dyskontowa uderzyła w te stosunki bardzo dotkliwie; wytwarzając w wielu zaangażowanych przedsiębiorstwach groźne luki kredytowe; które bardzo trudno jest wypełnić:

Rezultat przewidywany zresztą przez sfery gospodarcze; nie dał długo czekać na siebie: Gdy w listopadzie protesty weksli ogarnęły 399 tysięcy weksli na kwotę 106 milionów zł; to już w grudniu r. ub zaprotestowanych zostało 453 tysiące weksli

na sumę 118 milionów: Sfery gospodarcze przewidują dalsze pogarszanie się tej sytuacji; oraz zapowiadają możliwość wzrostu upadłości:

Jakież jest wyjście z tego położenia? Powinno ono polegać na wysiłkach ku pogodzeniu tendencji deflacyjnych Banku Polskiego z potrzebami życia gospodarczego: Nie ulega wątpliwości; że w zasadzie dążenie Banku do opanowania niezdrowej i — co ważniejsza! — nieskutecznej inflacji kredytowej jest słuszne: W momentach kryzysu żaden bank centralny nie może protegować przerostu kredytu który pogłębia kryzys: Ale z drugiej strony niezbędne byłoby stworzenie bardziej ewolucyjnych warunków dla umożliwienia życia gospodarczemu wywikłania się z dawnych transakcyj; opartych na wekslach o terminach dłuższych: Przemysł i handel pracują dziś bez rezerw klasycznych skoro więc tracą możliwość zasilania się dyskontem w Banku Polskim to siłą rzeczy albo wpadają w potrzask zabójczego dyskonta prywatnego; albo uciekają pod nadzory sądowne lub wprost bankrutują;

Władze Banku Polskiego; które dotychczas tak owocnie potrafiły łączyć nakazy własnej ostrożności bilansowej ze słusznymi potrzebami życia gospodarczego; powinny i tutaj znaleźć środki ku uwzględnieniu tych potrzeb; wołających bardzo donośnie o ratunek:

OBWIESZCZENIE!

Ponieważ zdarzyło się, że nieraz kilku lekarzy wyjeżdżało do tej samej miejscowości a nawet do jednego chorego przez co wydatki na przewóz lekarzy do chorych się znacznie powiększyły i kwoty preliminarowane na ten cel stale się przekracza, zarządzam co następuje:

Począwszy od 1. marca r. b. nie wolno członkom tutejszej Kasy Chorych wzywać lekarzy bezpośrednio. W razie potrzeby wyjazdu lekarza, należy zgłosić to w biurze Kasy Chorych w Chojnicach, względnie w Ekspozyturze Kasy Chorych w Czernsku w czasie od 8-mej do 12¹/₂. Tylko w wypadkach nagłych zagrażających życiu, wolno jest lekarza zawiadzić wprost poczem należy Kasę, względnie Ekspozyturę niezwłocznie uwiadomić.

Niestosujących się do powyższego pociągać będą do odpowiedzialności w myśl przepisów Regulaminu dla chorych.

Chojnice, dnia 16. lutego 1931 r.

Powiatowa Kasa Chorych

Komisarz Zarządzający:
Handzlik

Przetarg przymusowy

W sobotę dnia 21 lutego 1931 r. o godz. 10-tej sprzedam w Chojnicach na sali p. Jażdżewskiego przy Pl. Jerzego najwięcej dającemu za gotówkę: ubrania, materiały na ubrania Przy ul. Gdańskiej nr. 6. o godz. 10.30, 6 lamp elektrycznych. Przy ul. Dworców j nr. 58 o godz. 8-jej 2 maszyny do szycia (ślupkowe) i jedną leżankę.

W. Kowalski
Kom. sąd. Chojnice zL.2915

Przetarg przymusowy

W sobotę dn. 21. II 31 r. o godz. 10-tej sprzedam w Chojnicach najwięcej dającemu za gotówkę:

I wóz wyjazdowy
Zbiórka licytantów w moim biurze.

Szeleziński
komornik sądowy. 35.

SERY:

Tylzycki pełnotłusty, Tylzycki pół tłusty, Limburski pełnotłusty i inne gatunki pierwsorzędnej jakości, poleca także dla odsprzedawców

D. Wyrach,
Granowo — Chojnice.

Przetarg przymusowy

W sobotę dn. 21. II. 31 o godz. 11-tej sprzedam w lokalu licytac. pana **St. Rlnka przy Rynku 6.** najwięcej dającemu za gotówkę:

większą ilość tapety, pociągów, papier do pakowania, listwy, ramy, otówki, bloki rysunkowe, koperty, zeszyty, atrament w but. **I różne przybory piarskie.**

Licytacja odbędzie się na pewno.
Szeleziński
kom. sądowy. 37.

Przetarg przymusowy

W sobotę dn. 21 lutego br. o godz. 15-tej sprzedam w Chojnicach przy ulicy Młyńskiej 21. najwięcej dającemu za gotówkę:

I pokój męski składający się: biblioteka, biurko, stół okrągły, krzesło do biurka, 4 krzesła gobeliną wyściełane, 1 lampka stojąca duża, **I bufet, 4 kanapy plusz.**

Licytacja odbędzie się na pewno.
Zbiórka licytantów przy ul. Młyńskiej 21.
Szeleziński
komornik sądowy 34

Przetarg przymusowy

W sobotę dn. 21 lutego br. o godz. 12.30 sprzedam w Chojnicach najwięcej dającemu za gotówkę: 1 szafę ogniotrwałą, 2 heczki oliwy, **większą ilość wina i koniaku.**

Zbiórka licytantów w moim biurze.

Szeleziński
Kom. sąd. Chojnice. 36

Pnie brzożowe

do wyrobu dyszli i drzewo użytkowe oraz chróst do wyrobu mioteł **sprzeda**

majątek Zawist koło Chojnic.

Składnica na miejscu dawn. cegielni.

Biomalz

naturalny środek odżywczy dla osób starszych i dzieci

Drogerja
Br. Hubert, właśc. J. Hubert Chojnice, Gdańska 18

W czwartek, dnia 19. lutego b. r. zmarła po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, kilkakrotnie opatrzona Sakramentami św. moja najdroższa żona, nasza najukochańsza, nigdy niezapomniana matka, siostra, teściowa i babcia

ś. p. z **Szczesnych**

Juljanna Krenska

przeżywszy lat 67, o czym donosi w ciężkim smutku pograżony

maż i rodzina

Starogard, dnia 20. lutego 1931 r.

Eksportacja zwłok z domu żałoby do kościoła odbędzie się w niedzielę, dnia 22. bm. o godz. 4.30, pogrzeb w poniedziałek, dnia 23. bm. o godz. 8.30 przedpoł.

Na ogólne życzenie i p. naucz. muzyki Pokrzewnickiej **przyjechałem do strojenia fortepianów Kiewicz,** fachowiec fortepianów. Łask. zgłoszenia przyjmuje ekspedycja Dziennika Pom.

Plecaki

poleca **Księgarnia Dzien. Pomorskiego.**

Pokój umebłowany

z osobnym wejściem od I. III. do wynajęcia. **Plac Król. Jadwigi 3.**

10Zł. dziennie.

Poważne przedsiębiorstwo Przemysłu Krajowego poszukuje Pań i Panów do lekkiej piśmienniczej pracy domowej. Gdynia Port — skrytka poczt. 4.

Skarbonka powinna znajdować się w każdym domu, gdyż jest ona ważnym i bardzo pomocnym czynnikiem dla rodziców przy wychowaniu swych dzieci. Darowanie dziecku dla jego skarbonki parę groszy sprawia mu radość i przyjemność, a zachęczone jeszcze przykładem oszczędności rodziców, pobudza je już w samej młodości do zmysłu oszczędnościowego. Skarbonki domowe wypożycza bezpłatnie

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności w Chojnicach.

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim!